

5. Полька Н., Платонова А. Оновлення гігієнічних вимог до використання в навчальних закладах сучасних засобів інформаційних технологій. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2015. №4, С.3-5.

6. Піроженко Т. Ігрова діяльність дошкільника. Старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. Київ: Генеза, 2014. 96с.

7. Чекан О. Мовлянка: комп'ютерний програмно-педагогічний засіб для розвитку мовленнєвої сфери у дітей з ООП дошкільного віку. *Inclusion and Diversity*. 2024. Вип.3. С.82-86. <https://doi.org/10.32782/inclusion/2024.3.15>

8. Франчук Н. Деякі аспекти використання комп'ютерних технологій під час навчання майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Науковий часопис НПУ імені М П Драгоманова. Серія 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. Лютий, 2020. DOI:10.31392/NPU-nc.series2.2020.22(29).08

9. Безпека дитини в інтернеті: про що необхідно говорити. *Профспілка працівників освіти і науки України*: URL: <https://pon.org.ua/novyny/7239-bezpeka-ditini-v-nternet-pro-scho-neobhdno-govoriti.html> (дата звернення: 09.02.2025)

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ У ДІТЕЙ: МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

Ольга ГАБОРЕЦЬ, Богдан ТИМОШЕНКО

Сучасне суспільство характеризується стрімким розвитком цифрових технологій, які кардинально змінюють підходи до освіти та формування компетентностей нового покоління. Інформаційне середовище стає невід'ємною частиною життя дітей, що обумовлює необхідність їхньої підготовки до ефективного, безпечного та критично усвідомленого використання цифрових технологій.

Цифрова грамотність є ключовою навичкою 21 століття, що охоплює не лише технічні аспекти роботи з цифровими пристроями, а й розуміння механізмів захисту персональних даних, критичне мислення та усвідомлену комунікацію у віртуальному просторі. Формування цих компетенцій потребує впровадження

IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Безпека дітей в Інтернеті: попередження, освіта, взаємодія»
ефективних методик навчання, адаптованих до вікових особливостей дітей та сучасних освітніх тенденцій.

Розвиток цифрових технологій суттєво впливає на всі сфери життя, зокрема й на освітній процес. Діти змалку взаємодіють із гаджетами, Інтернетом та соціальними мережами, що вимагає формування відповідних компетентностей для безпечного та ефективного використання цифрових ресурсів. Цифрова грамотність є одним із ключових компонентів сучасної освіти, що охоплює не лише технічні навички, але й критичне мислення, медіаграмотність та цифрову безпеку.

У сучасних реаліях цифрове середовище є не лише джерелом інформації, а й платформою для навчання, комунікації та самовираження. Однак разом із перевагами цифрових технологій виникають і численні виклики, пов'язані з кібербезпекою, маніпулятивними технологіями та інформаційною гігієною. Тому формування цифрової грамотності серед дітей має бути комплексним і враховувати всі аспекти взаємодії з цифровими ресурсами.

Важливим аспектом є підготовка педагогів до викладання цифрової грамотності, адже рівень їхньої компетентності у цій сфері безпосередньо впливає на якість навчання учнів. Також необхідно забезпечити інтеграцію цифрових технологій у навчальний процес, що дозволить учням розвивати навички безпечного та ефективного використання сучасних технологій.

Крім того, варто враховувати вікові особливості дітей при розробці навчальних програм із цифрової грамотності. Молодші школярі потребують базового знайомства з цифровими пристроями, основними принципами кібербезпеки та етикету в Інтернеті. Для старших учнів актуальними стають питання інформаційної безпеки, захисту персональних даних, критичного аналізу контенту та правил безпечної комунікації у соціальних мережах.

Одним із ефективних підходів є використання інтерактивних методів навчання, таких як навчальні ігри, симуляції та цифрові тренажери, які сприяють активному засвоєнню знань. Поєднання теоретичних знань із практичними

IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Безпека дітей в Інтернеті: попередження, освіта, взаємодія»

вправами дозволяє розвивати навички, необхідні для безпечного та продуктивного використання цифрових технологій.

Також важливим є питання співпраці між школою, батьками та громадськими організаціями у процесі формування цифрової грамотності. Батьки повинні бути обізнані про потенційні ризики цифрового середовища та навчати дітей основам безпечної поведінки в Інтернеті. Спільні ініціативи, такі як тренінги, вебінари та навчальні курси для батьків, можуть сприяти підвищенню загального рівня цифрової обізнаності в суспільстві.

Формування цифрової грамотності є важливим завданням сучасної освіти, оскільки воно визначає здатність дітей до ефективного використання інформаційних технологій, критичного оцінювання контенту та безпечної взаємодії у цифровому просторі.

Успішне впровадження методик навчання цифрової грамотності потребує комплексного підходу, що включає підготовку педагогів, інтеграцію цифрових технологій у навчальний процес, а також активну співпрацю з батьками та громадськістю. Використання інноваційних методик, таких як гейміфікація, проєктне навчання та інтерактивні тренажери, сприяє підвищенню рівня цифрової компетентності дітей та їхній підготовці до викликів цифрового суспільства.

Таким чином, цифрова грамотність є не лише необхідним елементом освітньої програми, а й важливим фактором соціальної адаптації та професійного розвитку сучасного покоління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Naborets O., Chernobrov V. Social engineering as a means of influence on people consciousness. *Березневий науковий дискурс 2023*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 22 березня 2023 р. Чернігів, 2023. С. 204.

2. Габорець О. А., Горелов Ю. П., Кобзев І. В. Методичні аспекти викладання кібергігієни у рамках дистанційного навчання. *Протидія кіберзлочинності та торгівлі людьми*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Кам'янець-Подільський, 23 трав. 2024 р.: ХНУВС, 2024. С. 159-161.